

Összefoglaló útmutató a tantárgyak adatlapjainak kidolgozásához v.4 Minden tantárgyra, továbbá a szabadon választható tantárgyakra

2008. május 28. (Henk Tamás)

Jóváhagyta a VIK OB 2008. május 28-án

Tartalom:

Minden tantárgyra vonatkozó szabályok:

- I. BME TVSZ 2007/08,
18. § „A helyettesítő és a szabadon választható tantárgyak befogadtatása, kreditátvitel”
- II. Képzési Kódex 2002,
Tantárgyfelelősök és előadók
- III. Megnevezések
- IV. A hallgató tanulmányi munkájának keretei
BME TVSZ 2007/08,
8. § "Az oktatás időszakai"
29. § "Értelmező rendelkezések": kredit
- V. Tantárgyi követelmények a TVSZ tükrében
- VI. Tantárgy adatlap minta

A szabadon választható tantárgyakra vonatkozó további szabályok:

- VII. Megnevezések szabadon választható tantárgyak esetén
- VIII. KT 2007. június 26,
„Választható tantárgyak együttélése az 5 éves és a BSc-MSc képzésekben”
- IX. KT 2008. január 15,
„A szabadon választható tantárgyak oktatásának optimalása a BSc-MSc képzésben”
- X. KT 2008. január 15,
„Szabadon választható tantárgyak felkínálásának szabályozása”

Rövidítések:

- KT: a BME VIK Kari Tanácsa,
- TVSZ: a BME „Tanulmányi és vizsgaszabályzat”-a

Minden tantárgyra vonatkozó szabályok

I. BME TVSZ 2007/08,

18. § „A helyettesítő és a szabadon választható tantárgyak befogadtatása, kreditátvitel”

[Egységes BME TVSZ 2008](#)

- (2) Ha a *mintatanterv*ben szereplő kötelező, illetve a *tantervi* követelmények teljesítéséhez már figyelembe vett egyéb tantárgyak együttesen egy tantárgy tananyagának több mint 25%-át tartalmazzák, úgy a tantárgy felvehető, de a *tanterv*hez kapcsolódó követelmények teljesítéséhez nem vehető figyelembe.

Következmény: ez a szabály egyúttal a mintatantervben előforduló tantervi átfedésre is határt szab.

II. Képzési Kódex 2002,

Tantárgyfelelősök és előadók

[Képzési Kódex 2002](#)

9.1 Tanszéki és tantárgyfelelősi feladatok

- (2) A tantárgyak kiszolgálásával kapcsolatos feladatok ellátására, ill. koordinálására a tanszékvezető tantárgyfelelőst kér fel. Tantárgyfelelős csak teljes munkaidőben foglalkoztatott, közalkalmazotti jogviszonyban levő, PhD (DLA), ill. egyenértékű címmel rendelkező személy lehet.
- (3) Az Egyetemen előadást vezető oktatók tarthatnak. Személyük nem feltétlenül azonos a tantárgyfelelősével. Felkérésük, ill. kijelölésük a tanszékvezető joga és felelőssége. Nem vezető oktatók, ill. a Tanszéki Tanács által alkalmasnak ítélt külső szakemberek akkor tarthatnak előadásokat, ha a tanszékvezető ehhez előzetesen megszerezte a dékán engedélyét.

III. Megnevezések

Irányelvek a tantárgy-adatlapok jobb felső sarkában megadott szövegekre.

1. Lehetséges szak megnevezések a VIK-en oktatott képzésekre jelenleg:

- Egészségügyi mérnöki szak,
- Gazdságinformatikus szak (a szak előkészítése folyamatban van a VIK-en)
- Mérnök informatikus szak,
- Villamosmérnöki szak.

Csak az első betű nagy. A tantárgyfelelős egy vagy több szakot deklarál a tantárgy-adatlapon. A Szakbizottságok és az OB a deklarált szakra/szakokra végzik el a véleményezést.

További lehetséges szak megnevezések a VIK átiktatásaiból adódnak.

2. Helyesírási útmutató a VIK-en előforduló egyes speciális kifejezésekhez:

<https://www.vik.bme.hu/files/00000240.pdf>

IV. A hallgató tanulmányi munkájának keretei

1. BME TVSZ 2007/08, 8. § "Az oktatás időszakai"

- (5) Az 1. § (2) a.) pontban meghatározott képzésekben a félév felépítése: 1 regisztrációs hét, **14 oktatási hét**, 1 hét pótlási időszak, 4 hetes (legalább 20 munkanap) vizsgaidőszak.

2. BME TVSZ 2007/08, 29. § "Értelmező rendelkezések"

- (1) o.) **kredit:** A hallgatói tanulmányi munka mértékegysége, amely a tantárgy, illetve a tantervi egység vonatkozásában kifejezi azt a becsült időt, amely meghatározott ismeretek elsajátításához, a követelmények teljesítéséhez szükséges; **egy kredit harminc tanulmányi munkaórát jelent.**

[Egységes BME TVSZ 2008](#)

V. Tantárgyi követelmények a TVSZ tükrében

Sujbert László: Tantárgyi követelmények az új „Tanulmányi és vizsgaszabályzat” (TVSZ) tükrében, VIK-OB állásfoglalás, 2008. március 31.

Link az OB tagjai és meghívottjai számára:

<https://www.vik.bme.hu/files/00001489.doc>

VI. Tantárgy adatlap minta

[Képzési Kódex 2002](#)

3. sz. melléklet: Tantárgy adatlap minta

TANTÁRGY ADATLAP
és tantárgykövetelmények
2000. április 6.

Tantárgycím

2.	Tantárgy kódja	Szemeszter	Követelmény	Kredit	Nyelv	Tárgyfélév
	vixxnmm		4+0+0v	5	magyar	1/1

3. A tantárgyfelelős személy és tanszék:

4. A tantárgy előadója:

Név:	Beosztás:	Tanszék, Int.:

5. A tantárgy az alábbi témakörök ismeretére épít:

6. Kötelező/ajánlott előtanulmányi rend:

Tematikaütközés miatt a tantárgyat csak azok vehetik fel, akik korábban nem hallgatták a következő tantárgyakat:

Neptun-kód Cím

7. A tantárgy célkitűzése:

8. A tantárgy részletes tematikája:

9. A tantárgy oktatásának módja: (előadás, számítási gyakorlat, laboratórium)

10. Követelmények

- A szorgalmi időszakban: (házi feladat, beszámoló, zárthelyi)
- A vizsgaidőszakban: (a vizsgajegy megállapításának módja)

11. Pótlási lehetőségek

12. Konzultációs lehetőségek

13. Jegyzet, tankönyv, felhasználható irodalom:

14. A tantárgy elvégzéséhez szükséges tanulmányi munka: (a tantárgyhoz tartozó tanulmányi munkaidő felosztása a tanórák, továbbá a házi feladatok és a zárthelyik között (a felkészülésre, ill. a kidolgozásra fordítandó/elvárható idők))

15. A tantárgy tematikáját kidolgozta:

Név:	Beosztás:	Tanszék, Int.:

A szabadon választható tantárgyakra vonatkozó további szabályok

VII. Megnevezések szabadon választható tantárgyak esetén

A III. pontban leírt - tantárgy-adatlapok jobb felső mezőjére vonatkozó - irányelveken túlmenően, az alábbi további irányelvek érvényesek a szabadon választható tantárgyakra.

1. Szabadon választható tantárgyak esetén az „alapszak”, a „BSc”, a „mesterszak” és az „MSc” szavakat ne alkalmazzuk. A lenti VIII. és IX. pont szerinti KT határozatok értelmében ugyanis nem teszünk különbséget a BSc-s, az MSc-s és az 5-éves képzésű hallgatók között a szabadon választható tantárgyak kategóriájában.
2. Szabadon választható tantárgyak esetén szakirány egyáltalán ne legyen megadva. A szakirányos hallgatók nem kötelezhetők egyes szabadon választható tantárgyak felvételére. Másrészt, a többi szakirány hallgatóit nem érdemes kizárni.
3. „Szabadon választható tantárgy” megnevezés, a „Választható tárgy” helyett.

VIII. KT 2007. június 26,

„Választható tantárgyak együttélése az 5 éves és a BSc-MSc képzésekben”

<https://www.vik.bme.hu/files/00000537.pdf>

Határozatok:

1. Átmeneti időszakban mind az ötéves képzés 3 és 5 kreditértékű, mind az BSc-MSc képzés 2 és 4 kreditértékű szabadon választható tantárgyait kínálja a kar az összes hallgatónak. A hallgatók **legalább** annyi kreditpontot teljesítsenek a szabadon választható tantárgyakból, amennyit az egyes képzési tantervek előírnak.
2. Új szabadon választható tantárgy javaslatokat csak 2 és 4 kredites formában nyújthatnak be a tanszékek a kar számára 2007 ősztől kezdve, de csak olyan témakörökben, amelyekben nincs még megfelelő szabadon választható tantárgy az 5 éves képzésben (max. 25%-os átfedés). Ezeket a tantárgyakat először 2008 tavaszán választhatják a hallgatók.
3. A 3 és 5 kreditértékű szabadon választható tantárgyakat 2009 tavaszán vehetik fel utoljára a hallgatók. Ezeket a tantárgyakat 2009 tavaszán átalakítja a kar 2 és 4 kredites formába a további félévek számára, amelyeket először 2009 őszén választhatják a hallgatók.
4. A kétciklusú képzésben felkínált szabadon választható tantárgyak felvehetőek mind a BSc, mind az MSc képzésben. Egy hallgató egy tantárgyat összesen csak egyszer vehet fel (max. 25%-os átfedés).

IX. KT 2008. január 15,

„A szabadon választható tantárgyak oktatásának optimalása a BSc-MSc képzésben”,

<https://www.vik.bme.hu/files/00001680.pdf>

1. Határozatok

- a. Az egyes képzési formák mintatanterveiben szereplő szabadon választható tantárgyakat a hallgatók az alábbi követelmények szerint teljesíthetik:

- BSc képzésben: összesen min. 10 kredit,
- MSc képzésben: összesen min. 6 kredit.

A hallgató a teljesítés során tetszőlegesen választhat

- félévközi vagy vizsgás követelményű,
- illetve előadás, gyakorlat vagy labor orientált tantárgyakat.

A mintatantervi ütemezéshez képest előbb is és később is lehet teljesíteni szabadon választható tantárgyakat, az idevágó kari szabályzatok (pl. Szakirány- és ágazatválasztási szabályzat, Szakdolgozat, záróvizsga, oklevél szabályzat) figyelembe vételével. Másrészt, a Kar lehetővé teszi, hogy a hallgatók a mintatanterv szerinti struktúra szerint is tudjanak választani szabadon választható tantárgyakat az egyes félévekben, az alábbi b., c. és d. pontok figyelembe vételével.

- b. A BSc és MSc mintatantervekben
 - minden két-kredites választható tantárgy legyen félévközi követelményű, azaz 2/0/0/f/2,
 - minden négy-kredites választható tantárgy legyen vizsgás követelményű, azaz 4/0/0/v/4.
- c. A villamosmérnöki BSc képzés 7. félévi 2/0/0/f/2 választható tantárgyát helyezzük át a 6. félévbe.
- d. A mintatantervekben előforduló négy-kredites választható tantárgyhelyeken az alábbi oktatási formák valósíthatók meg a BSc és az MSc képzésben, a VIK által felkínált tantárgyak keretében:
4/0/0/v/4, 3/1/0/v/4, 3/0/1/v/4, 2/2/0/v/4, 2/0/2/v/4, $2 \times 2/0/0/f/2$.
A tantárgyadatlap fejlécébe ezek az óraszámok írandók be. Az ilyen kombinációjú választható tantárgyakat azonban továbbra is a 4/0/0/v/4 kiméretnek megfelelő oktatási terheléssel számolja el a Kar, mindaddig, amíg a jelenlegi „Kari oktatási terhelés számítási módszer” érvényben marad.

Az a., b., c. és d. javaslatok bevezetésének ideje:

a 2008. tavaszi félévet már így oktatjuk, az alábbi átmeneti javaslatok figyelembe vételével.

2. Határozatok az átmenet idejére

Az öt-éves képzés és a BSc/MSc képzés közötti átmenet idejére az alábbi határozatokat hozzuk, a fenti határozatokon túlmenően.

- a. A VIK kifutó öt-éves képzés 2/0/0/v/3 választható tantárgyait 2009. tavaszával bezárólag felvehetik a BSc és az MSc képzésű hallgatók is a 2.b. pont szerinti 2/0/0/f/2 tantárgyak helyett.
- b. A mintatantervekben előforduló 4/0/0/v/4 választható tantárgyak helyén az alábbi oktatási formák is felvehetők a BSc és az MSc képzésben 2009. tavaszával bezárólag, a VIK által felkínált tantárgyak keretében:
4/0/0/v/5, 3/1/0/v/5, 3/0/1/v/5, 2/2/0/v/5, 2/0/2/v/5, $2 \times 2/0/0/v/3$ vagy 2/0/0/v/3 és 2/0/0/f/2.

X. KT 2008. január 15,

„Szabadon választható tantárgyak felkínálásának szabályozása”.

<https://www.vik.bme.hu/files/00001681.pdf>

Határozatok:

1. Legyen a kar által akkreditált és az órarendben elkülönített ablakba beütemezett választható tantárgyak indulási küszöb értéke 10 hallgató, az összes képzésben együttvéve. Kivételesen, a tantárgyat felkínáló tanszék kérheti egy-egy tantárgy indítását, ha a jelentkező hallgatók száma eléri a 6 főt. A Kar habilitált oktatói ennél kisebb hallgatói létszámnál is tarthatnak Kar által akkreditált tantárgyat, az órarendbe beütemezett órákon kívül (továbbiakban: habilitált oktatók szabálya). Ennek feltétele: a tantárgy felelőse és valamennyi előadója habilitált oktató. A Kar akkor köteles tanteremről gondoskodni, ha a választható tantárgy induló hallgatói létszáma legalább 15 fő.
A hallgatók számát az alábbi időpontban mérjük:
 - téli vizsgaidőszakban: a BSc/MSc vizsgaidőszak utolsó előtti napján,
 - nyári vizsgaidőszakban: a BSc/MSc vizsgaidőszak utáni második munkanapon,
 A mérés korrekciója a regisztrációs hét utolsó napján történik. A mérések egymástól függetlenek a tavaszi és az őszi félév tantárgyaira vonatkozóan.
2. Megszűnik a Szakbizottságok és a KT által odaítélt akkreditáció, és ezért minden tanszéknek ki kell venni azokat a választható tantárgyait a kínálatból, amelyekre egymás után háromszor teljesülnek az alábbi feltételek, bármilyen kombinációban:
 - A tantárgyat sikertelenül hirdették meg.
Sikertelennek minősül egy választható tantárgy meghirdetése akkor, ha a tantárgy nem indult el az 1. alatti szabályok szerint. A habilitált oktatók szabályával történő elindulás azonban sikertelen meghirdetésnek számít ebben a feltételben.

- Szüneteltették a tantárgyat egy tanéven át.
Sikeres félév törli a megelőző sikertelen félévek számlálását.
A fenti tantárgyakat nem lehet változatlan formában újra benyújtani kari akkreditációra.
Először 2008. februárjában, majd a továbbiakban félévenként kell a fenti értékelést elvégezni, és annak eredményét érvényesíteni. Ellenőrzés: Szakbizottságok, a DH-val együttműködve.
3. Új választható tantárgyak felajánlásakor a tanszékeknek van arra lehetőségük, hogy visszavonjanak korábban akkreditált választható tantárgyakat, és helyettük modernizált vagy továbbfejlesztett választható tantárgyakat nyújtsanak be.
 4. Új választható tantárgyak felkínálásának idején írjon a DH levelet a tanszékeknek, felkérve minden tanszéket arra, hogy az új választható tantárgyak benyújtásánál mérlegeljék az önkorlátozás lehetőségét a
 - korábban akkreditált és a következő félévben indítandó,
 - a módosított,
 - és az újonnan benyújtott
 választható tantárgyak összes számát illetően.
 5. A Szakbizottságok értékelik az újonnan benyújtott tantárgy-adatlapokat, ügyelve a tematika 25%-os átfedési korlátjára, amely bármely eddig már létező kötelező vagy választható tantárgyra vonatkozik. Kivétel az átfedési korlátra: szakirány tantárgy és választható tantárgy versengése. Ennek szabályozását a későbbiekben munkálja ki a Kar. Addig is, a Szakbizottságok, az OB és a KT foglalnak állást az egyes esetekben.
 6. 2008. őszén világítsák át a Szakbizottságok az összes választható tantárgyat a következő szempontok alapján:
 - tanszékek kompetencia térképe,
 - minőségbiztosítás,
 - hallgató létszám,
 - tantárgyak benyújtási sorrendje,
 - megkívánt 25%-os átfedés korlát az 5. pont szerint.
 7. A 6. lépés tapasztalatait 2009. tavaszán érvényesítik a Szakbizottságok, az OB és a KT.